

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/131/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116207148
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2116207148.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Silvia Hýbelová a členov: Mgr. Fedor Benka a Mgr. Katarína Arnouldová, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: T. M., nar. X.X.XXXX, bytom B. N. M., o zaplatenie 9.971,36 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8C/91/2016-68 zo dňa 15. marca 2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný **m á n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie platobný rozkaz Okresného súdu Trnava, č.k. 8C/91/2016-26 zo dňa 27.05.2016 v celom rozsahu zrušil (prvý výrok), uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 10.484,68 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne počítaným zo sumy 9971,36 eur od 17.01.2014 do zaplatenia, a to do šesťdesiat dní od právoplatnosti rozsudku (druhý výrok), vo zvyšku žalobu zamietol (tretí výrok) a rozhodol, že žalobca má právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 37 %. Súd prvej inštancie rozsudok po právnej stránke odôvodnil poukazom na ustanovenie § 39, § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 121 ods. 3, § 488, § 489 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), § 369 ods. 1, § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1, 3, § 506 Obchodného zákonníka (ďalej aj „OBZ“), § 1 ods. 1, 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z. (ďalej aj „ZSÚ“), § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej aj „CSP“) a vecne tým, že účastníci uzavreli zmluvu o úvere. V danom prípade sa jedná o právny vzťah účastníkov na základe spotrebiteľskej zmluvy, pri uzatváraní ktorej bol žalovaný v postavení spotrebiteľa, takže zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 2 písm. d) ZoSÚ, na základe uzatvorenej zmluvy právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 10.000 eur a žalovaný sa zaviazal vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Súd prvej inštancie po preskúmaní úverovej zmluvy konštatoval, že táto obsahuje všetky zákonné náležitosti, RPMN je uvedená správne, rovnako ako suma, ktorú má zaplatiť spotrebiteľ. Súd prvej inštancie teda konštatoval, že žalobca má nárok na zaplatenie sumy poskytnutého úveru, ako aj úrokov z úveru až do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, t.j. do dňa 14.01.2014. Preto súd prvej inštancie žalobe v tejto časti vyhovel a zaviazal žalovaného na úhradu dlžnej istiny v sume 9.971,36 eur, ako aj úroku z úveru vo výške 13,9 % od 18.07.2013 do 16.01.2014 po odpočítaní úhrad vo výške 192,80 eur, ktoré už boli započítané na úroky z omeškania, t.j. uplatnenú sumu 508,27 eur, ako aj úroky z omeškania po splatnosti jednotlivých splátok vo výške 5,05 eur, t.j. celkom sumu 10.484,68 eur. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca sa domáhal zaplatenia úrokov z úveru po splatnosti úverovej pohľadávky. Súd prvej inštancie uviedol, že zmluvné úroky predstavujú dohodnutú

odplatu za užívanie požičanej istiny a sú splatné spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky, t. j. spolu s istinou. Doba splatnosti úrokov sa tak zhoduje s dobou splatnosti úveru. Obchodný zákonník rozlišuje splatnosť úrokov v závislosti od splatnosti istiny úveru, od spôsobu splatenia istiny úveru, t. j. jednorázovo alebo v splátkach. Celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr so zaplatením poslednej splátky úveru. Úroky do doby vrátenia peňažných prostriedkov je dlžník povinný zaplatiť len v prípade, ak dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve (§ 503 ods. 3 Obchodného zákonníka). Podľa ustanovenia § 503 ods. 1 až 3 Obchodného zákonníka sú úroky splatné najneskôr do doby splatnosti úveru, avšak už nie po splatnosti úveru. Podľa zákonom stanovenej úpravy splatnosti úrokov podľa obchodného práva, ako aj občianskeho práva (§ 658 ods.1 Občianskeho zákonníka), úroky sú splatné najneskôr spolu s istinou. Veriteľ nie je oprávnený žiadať od žalovaného ako dlžníka zmluvné úroky aj po splatnosti úverovej istiny. Z uvedenej zákonnej úpravy nevyplýva, že po vyhlásení celého úveru za splatný sa ďalej úročí istina úveru do zaplatenia (do vrátenia peňažných prostriedkov prislúchajú úroky len v prípade vrátenia peňažných prostriedkov pred dobou splatnosti podľa § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka). Uvedený záver vyplýva z podstaty zmluvného úroku, ktorý je odplatu za užívanie peňažných prostriedkov, ktoré sa poskytujú veriteľovi do doby splatnosti (veriteľ neposkytuje peňažné prostriedky po lehote splatnosti). Na základe uvedeného súd prvej inštancie zamietol nárok žalobcu na zaplatenie úrokov z úveru po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z týchto dôvodov. Súd prvej inštancie pri posudzovaní uvedeného nároku vychádzal z ustálenej rozhodovacej praxe, ktorá rieši uvedenú otázku týmto spôsobom. Súd prvej inštancie ďalej uviedol k úrokom z omeškania, že pri určovaní výšky úrokov z omeškania tieto posudzoval vo výške 5 % ročne od splatnosti úveru v súlade s právnymi predpismi platnými v čase vzniku omeškania, t. j. vzniku omeškania. Percentuálna výška úrokov bola určená v súlade s platnými predpismi v čase vzniku omeškania, t. j. vo výške 5 %, pričom bola priznaná od splatnosti úverovej pohľadávky, t. j. od 17.01.2014 do zaplatenia. Súd prvej inštancie zamietol nárok žalobcu, ktorým sa domáhal zaplatenia úrokov z omeškania z úrokov z úveru, nakoľko úroky sú príslušenstvom pohľadávky v zmysle § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka, a súčasne ním je aj úrok z omeškania. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka nemožno požadovať úroky z omeškania z príslušenstva pohľadávky pre rozpor so zákonom, nakoľko právna úprava takýto nárok nepozná. Súd prvej inštancie konštatoval, že ak aj takáto dohoda medzi účastníkmi v zmluve alebo vo všeobecných obchodných podmienkach bola písomne uzatvorená, súd prvej inštancie na ňu nahliadal ako neplatnú z dôvodu znevýhodnenia spotrebiteľa, a takéto podmienky sú neplatné v súlade s ustanovením § 53 ods. 5 OZ. Možno dodať, že rovnako aj úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky, a preto ani za omeškание so zaplatením úrokov nevzniká žalobcovi právo na ďalšie úroky z nich, resp. ani na platenie úrokov z omeškania z úrokov z úveru. Súd prvej inštancie uviedol, že aj posúdenie tejto otázky vychádzalo z ustálenej rozhodovacej praxe. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa vyššie uvedených citovaných zákonných ustanovení tak, že nárok na ich náhradu má žalobca ako účastník úspešnejší v konaní. Žalobca sa domáhal celkovo zaplatenia sumy 10.484,68 eur (istina vyčíslené úroky), ako aj úrokov z úveru a omeškania po splatnosti v celkovej vyčíslennej sume ku dňu vyhlásenia rozhodnutia v sume 5.774,56 eur (úroky z úveru) a 2.074,86 eur (úroky z omeškania), t. j. suma celkom 18.334,10 eur, pričom bol úspešný v sume 10.484,68 eur (čo do sumy priznanej výrokom) + vyčíslené úroky z omeškania ku dňu vyhlásenia rozhodnutia v sume 2.074,86 eur, t. j. suma celkom 12.559,56, t. j. jeho úspech predstavuje 68,5 % predmetu konania, vo zvyšku je úspešný žalovaný 31,507 %, čistý úspech žalobcu teda predstavuje 68,5% - 31,5% = 37 %. Vzhľadom na uvedené skutočnosti rozhodol súd prvej inštancie tak, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 37 %.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu zamietnutej časti (výrok III.) a v časti trov konania (výrok IV.) podal odvolanie žalobca. V úvode stručne zhrnul obsah napadnutého rozsudku. Odvolanie odôvodnil poukazom na ustanovenie § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Žalobca mal za to, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatení. Poukázal na ustanovenie § 497, § 502 ods. 1, § 503 ods. 3, § 505 OBZ a § 16 ods. 1 ZoSÚ. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment jeho zániku nestanovuje. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Žiline, č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.1.2017. Vychádzajúc z ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatu za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok

z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. Právny inštitút zakotvený v § 506 Obchodného zákonníka je určený na ochranu veriteľa, a jeho využitím sa veriteľ nemôže dostať do horšieho právneho postavenia, v akom bol pred odstúpením od zmluvy, situácia totiž nastala pre neplnenie si povinností dlžníka. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017 a č.k. 43Co/28/2017-94 zo dňa 27.2.2018. Na zaplatenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 OBZ má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomne zmluvu o úvere a na základe ktorej úver skutočne dlžníkovi na jeho žiadosť poskytol, a to až do splatnosti úveru. Zaoberal sa relevanciou judikátov R 59/1998 a R 70/1994. Či už oznámenie žalobcu, že sa celý úver stal splatný alebo odstúpenie od zmluvy nevylučujú, aby bol dlžník pri omeškaní s vrátením úveru povinný platiť ako úroky z úveru, ktoré predstavujú cenu - odplatu za prenechanie peňažných prostriedkov na ich používanie (nie odplatu podľa § 499 OBZ za dohodnutie záväzku poskytnúť úver), tak aj úroky z omeškania, ktoré sú sankciou za porušenie povinností, t.j. za nezaplatenie dlhu riadne a včas. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre, č.k. 8Co/193/2017-88 zo dňa 7.12.2017. Využitie práva veriteľa na zosplatenie mení len splatnosť úveru, t.j. peňazí, nie ich cenu vyjadrenú v úroku a nemôže samo o sebe veriteľovi privodiť zhoršenie (a dlžníkovi, len preto, že je spotrebiteľom, zlepšenie) jeho práv. Odkázal aj na uznesenie Krajského súdu v Nitre, č.k. 7Co/366/2017-84 zo dňa 30.11.2017, na rozsudky Krajského súdu v Košiciach, sp.zn. 5Co/297/2017 zo dňa 13.2.2018, sp.zn. 5Co/311/2017 zo dňa 15.2.2018, sp.zn. 5Co/250/2017 zo dňa 13.2.2018, sp.zn. 5Co/372/2017 zo dňa 22.3.2018. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky, č.k. 33 Cdo 212/2014 zo dňa 21.8.2014. Návrh zákona (neskôr prijatý pod č. 106/2014 Z.z.) z roku 2013, ktorým sa mal meniť a dopĺňať zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, obsahoval pod č. 1 ustanovenie, ktorým sa navrhovalo nasledujúce doplnenie OZ: V § 53 ods. 9 sa na konci pripája táto veta: „Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565.“ Rozhodujúcou skutočnosťou je to, že táto navrhovaná zmena nebola nikdy legislatívne prijatá a zákon č. 106/2014 Z.z. ani žiadna iná zákonná novelizácia takéto ani obdobné ustanovenie, odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatení dlhu, neobsahuje. Fakt, že uvedený návrh nikdy nebol prijatý vo forme zákona len ďalej dokazuje, že zákonodarca nikdy predmetný nárok veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok po zosplatení dlhu neobmedzil, čo jednoznačne potvrdzuje jeho dôvodnosť. Poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 27.3.2008, sp.zn. 4Cob/62/2007. Priložil rozsudok Krajského súdu v Nitre, č.k. 8Co/193/2017-88, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 43Co/23/2017-92. Zmluvné úroky boli vyčíslené pevnou sumou ako zmluvný úrok naakumulovaný z istiny do dňa zosplatenia a tento sa ďalej (t.j. po zosplatení celého dlhu) nenavýšuje. Práve z tohto dôvodu nejde podľa žalobcu o rozpor so zásadou anatocizmu, ktorá má zamedziť neodôvodnenému navyšovaniu nárokov veriteľov. Odkázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 14Co/542/2016-59 zo dňa 13.6.2017. Poukázal tiež na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, č.k. 43Co/19/2017-103 zo dňa 29.11.2017. Mal za to, že súd pri výpočte náhrady trov konania postupoval nesprávne, keď pri určení hodnoty sporu neprihliadal iba na žalovanú istinu. Ak sú úroky len príslušenstvom pohľadávky, pri posudzovaní miery úspechu sa na ne neprihliada (rozsudok KS Trnava č.k. 10CoPr/2/2016 z 27.7.2016, uznesenie NS SR č.k. 6 Obo/243/2007 z 27.11.2008). Vzhľadom na uvedené, súd nemal pri posudzovaní úspechu prihliadať na úspech v časti príslušenstva a mal dospieť k záveru, že v konaní bol v rozsahu 100 % úspešný žaloba (žalovaná istina 9.971,36 Eur, priznaná istina 9.971,36 Eur). Navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 Civilného sporového poriadku rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že návrhu žalobcu vyhovie aj v zamietnutom rozsahu a žalovaného zaviazhe povinnosťou uhradiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň navrhol, aby odvolací súd žalobcovi priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

3. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nebolo.

5. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Pre úplnosť je potrebné uviesť nasledovné:

6. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp.zn. 8C/91/2016 je uloženie povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 9.971,36 eur s príslušenstvom, úrok vo výške 508,27 eur, úroky z omeškania 5,05 eur, zmluvný úrok 13,9 % ročne zo sumy 9.971,36 eur od 17.01.2014 do zaplataenia a úroky z omeškania 5 % ročne počítané zo sumy 9.971,36 eur od 17.01.2014 do zaplataenia a náhradu trov konania.

7. Súd prvej inštancie vyhovel žalobe iba čiastočne, pričom zaviazal žalovaného na zaplataenie žalobcovi sumy 10.484,68 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne počítaným zo sumy 9.971,36 eur od 17.01.2014 do zaplataenia, vo zvyšku žalobu zamietol a rozhodol, že žalobca má právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 37 %. S prihliadnutím k rozsahu odvolania žalobcu bola predmetom prieskumu odvolacieho súdu časť výroku súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti, v ktorej súd žalobcovi nepriznal žalobou uplatnený nárok v časti príslušenstva pohľadávky (úrokov a úrokov z omeškania) a trov konania z dôvodu, že súd prvej inštancie mal prihliadnuť len na úspešnosť v časti istiny.

8. Pokiaľ ide o otázku nároku veriteľa na úrok z poskytnutého úveru za čas po jeho zosplatnení, odvolací súd opierajúc sa o už konštantnú judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod sa odkloniť, sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť úroky z omeškania. Uvedené závery akceptoval i Ústavný súd SR v rozhodnutí zo dňa 18.9.2012, sp. zn. IV.ÚS 476/2012, keď uviedol, že pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru. Ústavný súd nezistil existenciu takej skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, ktorý zrozumiteľne objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

9. K odvolacej námietke žalobcu, že nárok na zaplataenie zmluvného úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení, je na mieste uviesť, že z ustanovenia § 502 a § 503 Obchodného zákonníka vyplýva, že dlžník je povinný na základe zmluvy o úvere platiť zmluvné úroky v dohodnutej výške od doby poskytnutia peňažných prostriedkov až do doby splatnosti úveru určenej v zmluve o úvere. Z ustanovenia § 506 alebo § 507 OBZ nevyplýva, že po tom, čo veriteľ vyhlási celý úver za splatný, sa má ďalej úročiť istina úveru do zaplataenia. Právny záver, že istina sa má úročiť len do zosplatnenia, vychádza z podstaty zmluvného úroku, keďže zmluvný úrok je odplatom za užívanie peňažných prostriedkov, ktoré veriteľ poskytuje dlžníkovi do doby splatnosti, pričom nemôže byť úmyslom veriteľa poskytnúť peňažné prostriedky po lehote splatnosti. Na mieste je teda ustáliť, že zmluvné úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu. Po márnom uplynutí lehoty splatnosti je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania v zmysle § 369 Obchodného zákonníka. Takýto právny záver je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe zmluvných úrokov, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi.

10. Odvolací súd preto podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti ako vecne správne potvrdil.

11. „Procesný úspech žalobcu v časti týkajúcej sa celej žalovanej pohľadávky a jeho neúspech iba v príslušenstve žalovanej pohľadávky (v úrokoch z omeškania) nemožno v odôvodnených prípadoch (pri rozhodovaní o náhrade trov konania) považovať za "neúspech v pomerne nepatrnej časti" podľa ustanovenia § 142 ods. 3 O.s.p., ale za "čiastočný úspech" v zmysle ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p.“ (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 M Cdo 1/2004 zo dňa 27. apríla 2004)

12. K odvolaciemu argumentu žalobcu, že súd nemal pri posudzovaní úspechu prihliadať na úspech v časti príslušenstva, je potrebné konštatovať, že v civilnom sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu vo veci. Len výnimočne, pri takých trovách, ktoré by pri riadnom priebehu konania nevznikli, spravuje sa náhrada trov zásadou zavinenia. Základným meradlom pre nárok na náhradu nákladov v civilnom sporovom konaní je preto miera úspechu vo veci. V prípade, že mala strana konania plný úspech vo veci, prizná sa jej tiež celá náhrada nákladov konania. V prípade, že mala strana konania len čiastočný úspech, náhrada nákladov buď bude pomerne rozdelená alebo nebude žiadnej zo strán konania priznaná. Ak je úspech a neúspech vyvážený, vysloví súd, že žiadna strana konania nemá právo na náhradu trov konania. Na základe uvedeného platí, že žalobca má plný úspech, v prípade, že výrok rozsudku zodpovedá žalobnému petitu a naopak, žalovaný má plný úspech, v prípade, že žaloba je v plnom rozsahu zamietnutá. Ako žalobný petit označujeme to, čoho sa žalobca domáha v podanej žalobe. Petit určuje, o čom má súd vo veci konať a rozhodovať (predmet sporu). Na mieste je zdôrazniť, že každý neúspech žalobcu ohľadne príslušenstva žalovanej sumy nemôže byť bez ďalšieho prehliadaný. Nemožno teda vytknúť súdu prvej inštancie ani rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania, nakoľko súd prvej inštancie správne rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, keď vychádzal zo zásady úspechu, ktorú aplikoval aj v otázke príslušenstva žalobcom uplatneného nároku, ktoré celkom nepochybne v preskúmanom prípade predstavuje pomerne vysokú sumu, pričom nie je rozhodným, či bolo zo strany žalobcu pri podaní žaloby vyčíslené alebo nie.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd podľa § 387 ods. 1 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti náhrady trov konania ako vecne správne potvrdil.

14. Žalovaný má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný.

15. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).